

STORTINGET

Innst. 543 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Dokument 8:150 S (2024–2025)

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Roy Steffensen og Morten Stordalen om full gjennomgang av firmabilbeskatningen

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet ble følgende forslag fremmet 31. mars 2025:

- «1. Stortinget ber regjeringen foreta en full gjennomgang av firmabilbeskatningen for å sikre at prinsippet i skatteloven § 5-3 blir fulgt.
2. Stortinget ber regjeringen utarbeide rutiner for å sikre at satser og skattegrunnlag i standardregelen for firmabilbeskatning samsvarer med faktiske kostnader for bilhold.
3. Stortinget ber regjeringen definere hva som er akseptabelt kostnadsavvik ved bruk av firmabil til private formål for enkeltskatteytter, som allikevel fanges opp av standardregelen for firmabilbeskatningen. Videre bes regjeringen om å åpne for å fravike standardregelen ved større avvik.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens behandling

Dokumentet ble 1. april 2025 oversendt finansministeren til uttalelse. Finansminister Jens Stoltenbergs uttalelse om representantforslaget i brev av 8. mai 2025 følger vedlagt innstillingen.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eigil Knutsen, lederen Tuva Moflag, Tellef Inge Mørland, Bjørnar Skjæran, Maria Aasen-Svensrud og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Emilie Mehl, Ole André Myhrvold og Geir Pollestad, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Sigrid Zurbuchen Heiberg, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til forslagene fra representantene Roy Steffensen og Morten Stordalen og at behandlingen av disse sammenfaller med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett. Komiteen viser til at de ulike partiene legger frem sine samlede forslag til budsjettprioriteringer i Innst. 540 S (2024–2025).

Komiteen viser til at finansministeren i svarbrevet til komiteen skriver:

«Jeg deler representantenes vurdering av at det etter 20 år kan være grunnlag for en gjennomgang av firmabilbeskatningen og tilhørende sjablonger for bruk av bil helt eller delvis i arbeidsforhold, for å trygge at modellen for verdsetting gir resultater som i tilstrekkelig grad samsvarer med verdien av fordelene.»

Komiteen ser behov for en full gjennomgang av firmabilbeskatningen. Siden dagens modell ble innført, har det skjedd en betydelig teknologisk utvikling, og sammensetningen av bilparken har endret seg vesentlig. Flere organisasjoner påpeker at dagens regler fører til en overbeskatning av firmabilbrukere. Komiteen merker seg at finansministeren i sitt svar til komiteen erkjenner at det er behov for en gjennomgang av regelverket.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en full gjennomgang av firmabilbeskatningen for å sørge for at regelverket gir riktig fordelsbeskatning i tråd med skattelovens prinsipper.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre støtter behovet for en full gjennomgang av firmabilbeskatningen slik representantforslaget tar til orde for. Disse medlemmer vil vise til at nær 30 pst. av personbilene på veien nå er helelektriske, at elbiler dominerer nybilsalget fullstendig, og at mange arbeidstakere har elbil som en del av en firmabilordning. Norsk elbilforening har gjennom en rekke konkrete regneeksempler vist at dagens standardregel har ført til en betydelig overbeskatning, særlig for arbeidstakerne som har elbil som firmabil.

Disse medlemmer viser også til Finansdepartementets svarbrev 8. mai 2025, der finansministeren peker på at den teknologiske utviklingen og sammensetningen av bilparken har endret seg betydelig siden dagens modell for beskatning ble innført i 2005. Disse medlemmer er enig med finansministeren i at det etter 20 år er behov for å gjennomgå ordningen for «å trygge at modellen for verdsetting gir resultater som i tilstrekkelig grad samsvarer med verdien av fordelene».

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at dagens modell for å verdsette verdien av fri bil i arbeidsforhold er ment å forene hensynet til enkel administrasjon og korrekt skatting, og at sist gang modellen ble gjennomgått og endret, var i 2005.

Disse medlemmer viser videre til beregninger og uttalelser fra blant andre Norges Bilbransjeforbund, Elbilforeningen og fagforeningen Negotia, der de sannsynliggjør at dagens sjablongregler fører til en systematisk overbeskatning av kostnader ved bilholdet. Disse beregningene, som blant annet har fremkommet i media, viser at dette gjelder både for biler med fossile driv-

linjer og elbiler, men at det særlig gjelder elbiler, siden disse har lavere driftskostnader.

Disse medlemmer viser videre til finansministerens svarbrev av 8. mai 2025, der han sier seg enig i at det kan være grunnlag for en gjennomgang av reglene og tilhørende sjablonger, blant annet på grunn av teknologisk utvikling og sammensetningen av bilparken siden sist reglene ble gjennomgått.

Disse medlemmer støtter på denne bakgrunn forslaget om en gjennomgang av reglene for firmabilbeskatningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det nå er behov for en full gjennomgang av firmabilbeskatningen. Det vises til at dagens praksis har ført til omfattende overbeskatning av firmabilbrukere, uavhengig av om bilen benyttes med bensin, diesel eller elektrisitet. Ifølge beregninger fra Opplysningsrådet for veitrafikken (OFV), Norges Bilbransjeforbund og Norsk elbilforening er den gjennomsnittlige overbeskatningen så høy som 70 pst.

Disse medlemmer understreker at skatteloven § 5-3 slår fast at naturalytelser i arbeidsforhold, slik som firmabil, skal verdsettes til omsetningsverdi. Det innebærer at beskatningen skal baseres på hva det faktisk ville koste arbeidstakeren å eie bilen selv.

Disse medlemmer viser til at firmabilbeskatningen i dag følger en standardisert modell med fastsatte satser som av hensyn til forenkling ikke gir rom for skjønn.

Disse medlemmer viser til et konkret eksempel omtalt av VG i november 2024, hvor firmabilbruker Emil Lysø ble beskattet for nesten 134 000 kroner for under 15 000 privatkjørte kilometer med en Škoda Enyaq. Klagen hans, basert på faktiske kostnader, ble først tatt til følge av Skatteetaten, men senere omgjort under henvisning til at standardregelen skulle anvendes. Dette illustrerer behovet for klarere og mer rettferdige regler.

Disse medlemmer viser videre til at Norsk elbilforening etter medieomtalen mottok over 200 henvendelser fra medlemmer med tilsvarende utfordringer. I en beregning basert på 93 elbilbrukere med firmabil fant elbilforeningen en gjennomsnittlig firmabilbeskatning på 147 736 kroner i 2023, mens faktisk bilholdskostnad ifølge OFV var 86 700 kroner. Dette gir en gjennomsnittlig overbeskatning på 70 pst. Også for diesel- og bensinfirmabilene er overbeskatningen betydelig. Beregninger fra Norges Bilbransjeforbund viser overbeskatning på 69 pst. for en dieselbil til 850 000 kroner.

Disse medlemmer viser til at den tidligere verdsettelsesrabatten på 20 pst. for elektriske firmabiler ble fjernet fra 1. januar 2023. Dette har bidratt til ytterligere overbeskatning, ettersom elektriske biler har lavere driftskostnader enn diesel- og bensinbiler.

Disse medlemmer peker på at det i 2023 var 98 704 personer som hadde innberettet fordel av fri bil i arbeidsforhold.

Disse medlemmer viser til at firmabilbeskatningen ikke har vært gjenstand for en realitetsvurdering siden regelendringene i perioden 2003–2005, hvor Sivilombudet fastslo at skatteloven § 5-3 skal ligge til grunn, og at satsene må baseres på faktiske kostnader. Disse medlemmer mener det er nødvendig med en ny vurdering av grunnlaget for beskatningen.

Disse medlemmer fremmet i representantforslaget følgende tre forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen foreta en full gjennomgang av firmabilbeskatningen for å sikre at prinsippet i skatteloven § 5-3 blir fulgt.
2. Stortinget ber regjeringen utarbeide rutiner for å sikre at satser og skattegrunnlag i standardregelen for firmabilbeskatning samsvarer med faktiske kostnader for bilhold.

3. Stortinget ber regjeringen definere hva som er akseptabelt kostnadsavvik ved bruk av firmabil til private formål for enkeltskatteyter, som allikevel fanges opp av standardregelen for firmabilbeskatningen. Videre bes regjeringen om å åpne for å fravike standardregelen ved større avvik.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen foreta en full gjennomgang av firmabilbeskatningen for å sørge for at regelverket gir riktig fordelsbeskatning i tråd med skattelovens prinsipper.

Oslo, i finanskomiteen, den 17. juni 2025

Tuva Moflag

leder og ordfører

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref
2025/1264

Vår ref
25/2384-

Dato
8. mai 2025

**Dokument 8:150 S (2024-2025) Representantforslag fra
stortingsrepresentantene Roy Steffensen og Morten Stordalen om en full
gjennomgang av firmabilbeskatningen**

Jeg viser til representantforslag fra Roy Steffensen og Morten Stordalen, som er oversendt finansministeren til uttalelse 1. april 2025.

I representantforslaget bes regjeringen foreta en full gjennomgang av firmabilbeskatningen og utarbeide rutiner for å sikre at satser og skattegrunnlag i standardregelen for firmabilbeskatning samsvarer med faktiske kostnader for bilhold. Regjeringen bes også definere hva som er akseptabelt kostnadsavvik ved bruk av firmabil til private formål for enkeltskatteyter, som allikevel fanges opp av standardregelen for firmabilbeskatningen. Regjeringen bes videre om å åpne for å fravike standardregelen ved større avvik.

Jeg gir innledningsvis en kort gjennomgang av reglene som gjelder på området, samt av de viktigste endringene som er gjort siden siste større omlegging av firmabilbeskatningen i 2005.

Gjeldende rett og endringer siden siste større omlegging

Fordelen ved å bruke arbeidsgivers bil til private formål er i utgangspunktet skattepliktig inntekt. Sporadisk bruk av arbeidsgivers bil fordelsbeskattes ikke. Den private bruken anses som sporadisk når bruken ikke overstiger 10 kalenderdager per år og samlet privat årlig kjørelengde ikke overstiger 1 000 kilometer. Når bruken får slikt omfang at den skattlegges, inngår fordelen i grunnlaget for skatt på alminnelig inntekt, trygdeavgift og trinnskatt. I tillegg betaler arbeidsgiver arbeidsgiveravgift.

Fordelen skal tilsvare kostnadene for arbeidstakeren om han selv måtte holde en tilsvarende bil privat. Fordelen beregnes etter en sjablong som tar utgangspunkt i bilens listepreis som ny. Dette er regulert i skatteloven § 5-13 og forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 5-13-5.

Som hovedregel settes den skattepliktige fordelen ved privat bruk av firmabil i 2025 sjablongmessig til 30 pst. av bilens listepreis som ny inntil 362 300 kroner og 20 pst. av det overskytende. Finansdepartementet har myndighet til å fastsette terskelen for overgangen fra 30 pst. til 20 pst. verdsetting (grensebeløpet). Denne myndigheten er delegert til Skattedirektoratet, som foretar årlig regulering med statsbudsjettets anslag for KPI i inntektsåret.

For biler som er eldre enn tre år, reduseres listepreisen med 25 pst. ved fordelsberegningen. Det samme gjelder når det kan dokumenteres ved elektronisk kjørebok at yrkeskjøringen overstiger 40 000 km i året. For biler eldre enn tre år med mer enn 40 000 km årlig yrkeskjøring verdsettes bilen til 56,25 pst. av listepreis.

En særregel gjelder for varebiler klasse 2 og lastebil med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg. For slike kan fordelen beregnes etter sjablongregelen, men med et eget bunnfradrag. Alternativt kan fordelen beregnes etter faktisk bruk, med en fast kilometersats på 3,40 kroner uansett kjørelengde. Særregelen skal kompensere for at disse i mindre grad enn vanlige firmabiler er egnet til privat bruk. Sjablong med bunnfradraget innebærer at beregningsgrunnlaget reduseres med 50 pst., begrenset opp til 150 000 kroner. Er bilen eldre enn tre år, skal listepreisen reduseres med 25 pst. før beregning av bunnfradraget. Det gis ikke reduksjon for yrkeskjøring over 40 000 km i tillegg til dette bunnfradraget.

Videre gjelder en særregel for bestemte typer firmabiler, blant annet større lastebiler og passasjerbusser mv. som er basert på faktisk bruk. Fordelen for arbeidsreiser til og med 4 000 km og annen privat kjøring beregnes etter en sats på 3,40 kroner per kilometer. For arbeidsreiser som overstiger 4 000 km beregnes fordelen etter en sats på 1,50 kroner per kilometer.

I særlige tilfeller står den sjablongmessige fordelen basert på listepreis ved førstegangsregistrering klart ikke i forhold til fordelen ved den private bruken. Da kan fordelen fastsettes ved skjønn. Denne sikkerhetsventilen kan komme til anvendelse når listepreisen ved bruk av standardregelen vil gi grunnlag for en for høy beregnet fordel. Det samme gjelder ved for lav beregnet fordel. Denne bestemmelsen skal bare brukes hvor avviket er betydelig.

Opprinnelig var det en rabatt for elbiler på 50 pst. av listepreisen. Rabatten for elbiler ble vedtatt redusert til 40 pst. i 2018, etter at Regjeringen Solberg i Prop. 1 LS (2017–2018) foreslo å avvikle rabatten helt. I 2022 ble rabatten for elbiler redusert videre til 20 pst., før den ble avviklet helt for 2023.

Dagens modell for firmabilbeskatning ble innført fra 2005, jf. Ot.prop nr. 1 (2004–2005) punkt 4. Før dette skulle fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil fastsettes på grunnlag av en antatt årlig privat kjørelengde på 13 000 km (med tillegg av kjøring mellom hjem og arbeidssted), multiplisert med km-sats gradert etter bilens listepris som ny. Ble det kjørt mer enn 4 000 km i forbindelse med arbeidsreiser, skulle en sats på 1,40 kroner per km brukes for det overskytende. Den tidligere regelen ble kritisert for at km-satsene ikke i rimelig grad gjenspeilet de faktiske kostnadene. Vedtatt modell fra 2005 ble ansett som mer treffsikker og en forenkling, særlig fordi man gikk bort fra å fastsette antall kjørte kilometer mellom hjem og arbeid og fordi ulik gradering etter bilens listepris som ny falt bort.

Vurdering av de enkelte forslagene

- 1. Stortinget ber regjeringen foreta en full gjennomgang av firmabilbeskatningen for å sikre at prinsippet i skatteloven § 5-3 blir fulgt.*

Siktemålet med sjablongen i firmabilbeskatningen er at den skal være enkel administrativt for såvel arbeidsgiver, arbeidstaker og Skatteetaten, samtidig som den tar hensyn til individuelle forskjeller med hensyn til bilens alder og verdi. Ved bruk av listepris som beregningsgrunnlag har modellen en innebygget regulering i takt med den generelle prisutviklingen på biler.

Dagens modell for verdsetting av verdien av fri bil i arbeidsforhold ble sist vurdert og endret i 2005. Den teknologiske utviklingen og sammensetningen av bilparken har endret seg siden den gang. Jeg deler representantenes vurdering av at det etter 20 år kan være grunnlag for en gjennomgang av firmabilbeskatningen og tilhørende sjablonger for bruk av bil helt eller delvis i arbeidsforhold, for å trygge at modellen for verdsetting gir resultater som i tilstrekkelig grad samsvarer med verdien av fordelen.

I en slik gjennomgang vil en vurdering av forholdet mellom treffsikkerhet i verdsettingen veies opp mot andre hensyn. Reglene skal være enkle å forstå for skattyter, og de administrative kostnadene ved skattlegging skal holdes lave, blant annet ved at innrapporteringen i hovedsak skal basere seg på innrapportering fra tredjepart og ikke skattyter selv. Målet med gjennomgangen må være at innrapporteringen ikke skal bli mer krevende enn med dagens regler, samtidig som treffsikkerheten blir bedre enn dagens modell. Samtidig er det viktig at eventuelle endringer i modellen ikke gjør det mer attraktivt å velge godtgjørelse i form av naturalytelsen fri bil enn i form av ordinær lønn.

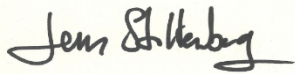
- 2. Stortinget ber regjeringen utarbeide rutiner for å sikre at satser og skattegrunnlag i standardregelen for firmabilbeskatning samsvarer med faktiske kostnader for bilhold.*

Jeg deler representantenes vurdering av at rutiner for vedlikehold av sjablongmodellen bør være et element i en bredere gjennomgang av firmabilbeskatningen.

3. *Stortinget ber regjeringen definere hva som er akseptabelt kostnadsavvik ved bruk av firmabil til private formål for enkeltskatteyder, som allikevel fanges opp av standardregelen for firmabilbeskatningen. Videre bes regjeringen om å åpne for å fravike standardregelen ved større avvik.*

Treffsikkerheten i verdsettingen og eventuelle unntaksbestemmelser bør være et element i en bredere gjennomgang av firmabilbeskatningen, slik jeg oppfatter at representantene legger opp til.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Jens Stoltenberg", is placed on a light yellow rectangular background.

Jens Stoltenberg

